Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Gemeente Zwolle (OV)
T.a.v. College van B&W
Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
Remha Kiros

T 070 370 78 75

Ons kenmerk
4239964

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Datum 6 oktober 2022
Onderwerp Capaciteit amv

Geachte heer/mevrouw,

De afgelopen weken is het meerdere malen voorgekomen dat alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) na aankomst in Nederland – in Ter Apel – geen bed voor de nacht hebben kunnen krijgen door een landelijk tekort aan opvang. Zij hebben op stoelen moeten slapen. Met de huidige instroom van 100 – 150 amv per week en de beperkte doorstroom is de verwachting dat de bezetting op de opvangvormen voor amv in de komende periode nóg verder toe zal nemen. Vóór 1 januari 2023 zijn er 1.700 extra amv-plekken nodig (1.000 bij het COA en 700 bij Nidos), om iedere minderjarige een bed te kunnen bieden. Het risico is zelfs reëel dat deze kinderen buiten in de kou moeten slapen of door gemeenten gaan zwerven op zoek naar onderdak. Ik roep u allen daarom dringend op om dit absolute dieptepunt te voorkomen. Mede namens het COA en voogdijorganisatie Nidos doe ik een klemmend beroep op u om een helpende hand richting deze kinderen uit te steken.

Amv blijven op dit moment niet alleen langer op de poa's (Proces Opvanglocatie voor amv) van het COA, de bezetting van deze locaties ligt overal al maanden boven de maximale capaciteit. Meest zorgelijk is daarbij de poa Ter Apel, waar de bezetting al ruim anderhalf jaar ver over de maximale capaciteit van 55 heen gaat: die varieert van meer dan 200 naar dagen waar de bezetting zelfs meer dan 300 amv bedroeg. Het weekend van 24-25 september werd dit aantal opnieuw behaald. De bezetting van alle poa's tezamen zit momenteel op meer dan 2.000 amv en is daarmee 115%. In Ter Apel is het zelfs 500% van de totale capaciteit op die locatie. Dat dringend iets aan deze situatie gedaan moet worden is niet alleen de constatering van het kabinet, COA en Nidos, maar ook van andere organisaties zoals bijvoorbeeld Unicef, Rode Kruis, Vluchtelingenwerk Nederland, Kinderombudsman en onlangs de Inspecties Justitie en Veiligheid, en Gezondheidszorg en Jeugd. Zij wijzen op de consequenties voor zowel de jongeren als het personeel: de begeleiding is niet op het niveau die het zou moeten zijn waardoor hygiëne, welzijn en veiligheid in het geding zijn. Dit is wat mij betreft onacceptabel.

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid

Datum
6 oktober 2022

Ons kenmerk
4239964

In de afgelopen maanden is mede door mij op o.a. de Landelijke Regietafel (LRT) en op Provinciale Regietafels (PRT's) herhaaldelijk de urgentie van deze problematiek benadrukt en is in die bijeenkomsten ook gesproken over het terugdringen van het tekort van opvangcapaciteit voor amv. Helaas heeft dit slechts zeer beperkt geleid tot oplossingen.

U kunt structureel een bijdrage leveren aan het uitbreiden van de opvangcapaciteit voor amv door:

- In gesprek met het COA een poa locatie voor 50 tot 80 amv te realiseren in uw gemeente;
- Gehoor te geven aan de uitvraag, die is gedaan in de brief d.d. 7 september jl. om 25- 30 eengezinswoningen per provincie te realiseren ten behoeve van kleinschalige opvang voor statushouders door Nidos en haar contractpartners. In het kader van deze uitvraag is het van belang om de volgende twee punten voor ogen te hebben:
    - De statushouders die vanuit COA-locaties naar de kleinschalige opvang verhuizen tellen mee voor de gemeentelijke taakstelling. Het realiseren van dergelijke woningen zal ook de doorstroom van amv uit de opvang van het COA bevorderen en daarmee ook effect hebben op de capaciteitsdruk bij het COA.
    - Ook is het zo dat in de bestuurlijke afspraken van 26 augustus jl. is aangekondigd dat er structurele financiering komt voor de verlengde opvang en begeleiding van deze groep amv met een status. Dit houdt concreet in dat de jongeren die hier behoefte aan hebben van hun 18de tot maximaal hun 21ste opgevangen en begeleid kunnen worden door Nidos. Hierdoor zal de overgang naar meerderjarigheid minder stroef verlopen voor deze jongeren en zullen zij zachter landen in de Nederlandse samenleving.

Indien u reeds in gesprek bent met COA en Nidos omtrent bovenstaande, zou ik u - gelet op de acute noodzaak om opvangplekken voor amv te realiseren - willen aansporen om lopende trajecten waar mogelijk te versnellen. Voor meer informatie over het amv-opvangmodel verwijs ik u naar bijlage I.

Naast voornoemde structurele oplossingen, die enige tijdsinvestering vragen, zijn er echter ook op dit moment al stappen nodig om amv op te kunnen blijven vangen en de veiligheid en leefbaarheid op amv-locaties te kunnen blijven waarborgen. Het COA ziet dan ook geen andere optie dan voor deze doelgroep de volgende acties in gang te zetten en zal zo spoedig mogelijk contact met u opnemen als een van deze maatregelen in uw gemeente zal worden ingezet:

- De bestaande kleinschalige opvang voor volwassenen zal opnieuw worden geschouwd voor geschiktheid voor opvang van amv. Indien geschiktheid blijkt, zullen deze locaties op korte termijn leeg worden gemaakt ten faveure van specifiek deze doelgroep;
- Nieuw aangeboden locaties zal het COA direct schouwen op mogelijke geschiktheid voor opvang van amv met een maximale capaciteit van 50;
- Bestaande azc's zullen bezien worden op de mogelijkheid er ook amv te plaatsen met een maximale capaciteit van 50.

Ik realiseer mij dat het nemen van dergelijke besluiten bij reeds bestaande locaties impact heeft op zowel bewoners van die locaties als ook op de omgeving waar deze locaties zich bevinden. Toch heb ik het COA gevraagd om per direct de bovenstaande maatregelen te nemen.

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid

Datum
6 oktober 2022

Ons kenmerk
4239964

Indien u nog geen opvangcapaciteit voor amv in uw gemeente hebt vraag ik u om contact met COA en Nidos op te nemen t.a.v. de mogelijkheden die u in uw gemeente ziet om een bijdrage te leveren aan de opvangcapaciteit voor deze kwetsbare doelgroep.

Hoogachtend,

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

E. van der Burg

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid

Datum
6 oktober 2022

Ons kenmerk
4239964

Bijlage I. amv-opvangmodel en situatie poa's

De opvang van amv wordt verzorgd door zowel het COA als Nidos. Amv die jonger zijn dan 15 jaar en zich in Nederland melden worden opgevangen in opvanggezinnen door Nidos, zij kunnen daar verblijven ongeacht de uitkomst van hun asielprocedure. Amv die 15 jaar of ouder zijn op het moment van aanmelden worden opgevangen bij het COA gedurende hun asielprocedure, te beginnen in Ter Apel. Wanneer deze laatste groep een verblijfsvergunning krijgt wordt de opvang verder verzorgd door Nidos, wanneer de vergunning wordt afgewezen en de amv nog niet terug kan naar het land van herkomst, blijft de amv bij het COA.

De grootste locaties waar amv worden opgevangen zijn de Proces Opvanglocatie amv (poa) waar normaal gesproken ongeveer 50 minderjarigen gehuisvest worden, met hier en daar eventuele en tijdelijke uitloop naar 80 bedden. Normaal gesproken zou een amv maar een korte periode (7 tot 9 weken) op een poa moeten verblijven, voordat hij/zij uitstroomt naar kleinere locaties van het COA of kleinschalige opvang bij het Nidos. De praktijk is momenteel echter geheel anders. Om deze reden is uw hulp bij het realiseren van opvangplekken voor deze doelgroep dringend nodig. Alleen door structurele opvangplekken te realiseren kunnen we er zorg voor dragen dat deze jongeren de opvang en begeleiding krijgen conform de standaarden die wij wenselijk achten.